

NÉP BARÁTJA.

KIADJA A' PESTI KÖZÉPPONTI VÁLASZTMÁNY.

A' ki mint vet, úgy arat.

Lenkei százada.

Koszorút kötöttem
Cserfa-levelekből
Harmat csillog rajta
Örömkönnyeimből...
Kinek adnám én ezt,
Kinek adnám másnak,
Mint vitez Lenkei
Huszárszázadának?

Ez ám csak a' század,
Ezek a' legények!
Ősapáink mellé
Oda illenének.
Romlatlan bennök a'
Régi jó magyar vér....
Bár adhatnék nekik
E' dalnál nagyobb bért!

Dicső fiak ők, 's ha
Én nekem nem hisztek
Am nézzetek oda,
Hogy mit cselekesznek.
Én elhallgatok, az
Ő tettök beszéljen....
Százszor kiáltjátok
Majd rájok az éljent.

A' Dniester vizén
Túl, Mariampolban,
Lengyelország földén
Egy huszárezred van.
Szép magyar huszárok,
Fiatal legények,
Kutya bajuk.... vigan
Miért ne lennének?

Vigan vannak, össze-
Verik bokáikat;
De van ott egy század,
A' mellyik nem vigan.
Míg világát éli
A' vidám ezered,
Közülök egy század
Búbánatnak ered.

Miért búslakodtok,
Jó magyar huszárok?
Némeltyik szeméből
Könny miért szivárog?
„Hogy ne búslakodnánk.
Hogy ne búslakodnánk,
Mikor veszélyben van
Édes magyar hazánk!

Rútul feni fogát
Rája tót, rác, német,
Hogy az istennyila
Őket ott útné meg!
'S minket, kik a' hazát
Védeni szeretnék,
Itt idegen földön
Tart a' kötelesség.“

Igy emészti őket
A' bú és a' méreg....
Összesúgnak-búgnak...
Vajon mit beszélnek?
Hangjaik suttogók,
Arczuk titokteljes....
Egy nagyszándékjok van,
Nagy és veszedelmes.

Milyen gonoszságot
 Forralnak magokban,
 Hogy nem beszélnek fönn-
 Szóval, csak titokban?
 Milly istentelenség
 Forog elméjokban,
 Hogy alatonban kell
 Eljárniok ebben?

Nem istentelenség
 A' mit ők akarnak:
 Segítséget vinni
 A' bántott magyarnak,
 Segítségül menni
 Hazájok földre,
 Mellyre immár foly a'
 Gazda-nemzet vére.

Ez a' jó huszárok
 Szívbeli szándoka,
 És hogy ezt titkolják,
 Van annak nagy oka...
 Oda jutottunk már,
 Hogy csak titkon lehet
 Tégedet érezni,
 Szent hazaszeretet!

Éjnek éjszakáján
 Kiállott a' század
 Od' a' partra, mellyet
 A' Dniester áztat...
 E' folyónál pihent
 Egykor vitéz Árpád,
 Mielőtt bevette
 Attila országát.

E' szent helyen álltak
 A' derék huszárok,
 Itten nyílt ama szent
 Esküvésre szájok,
 Hogy meg fogja őket
 Látni Magyarország,
 Hogy Magyarországot
 Védellezni fogják!

Es midőn az esküt
 Elmondották vóna,
 Belé ugrottak a'
 Dniester folyóba,
 'S jó paripáik az
 Éji sötétségben
 Altalasztak velők
 Szépen szerencsésen.

'S jöttek haza felé,
 Jöttek, jövegettek,
 Hát egyszer mögöttök
 Kitépillantanak meg?
 Lenkei kapitány,
 Az ő kapitányjok,
 Ez iparkodott nagy
 Sebesen utánok:

„Álljatok, legények,
 Forduljatok vissza,
 A' generalis küld;
 Hogy híjalak vissza!“
 Hanem a' huszárok
 Nem fordultak vissza,
 Sőt a' kapitánynak
 Így feleltek vissza:

„Kapitány uram, mi
 Engedelmeskedünk
 Ugy, ha előre megy
 És nem hátra velünk.
 Vitéz kapitány ur,
 Legyen a' vezérünk,
 Illyen vezér kell, mint
 Kapitány ur, nekünk!

Annyi szent, hogy minket
 Vissza nem visz innen
 Sem a' generalis,
 Sem pedig az isten.
 Kötelességünkről
 Ne beszéljen nekünk,
 Szentebb a' haza, mint
 A' kötelességünk!“

Töröl vágott magyar
 Ember a' kapitány,
 Nem igen téríté
 Seregét ezután,
 Ment velők, nem hátra,
 De szépen előre,
 És elértek édes
 Hazájok földre.

Itt a' haza földén,
 Hová vont szívetek,
 Forró öleléssel
 Üdvözünk titeket:
 Vitéz jó testvérek,
 Üdvözünk ezerszer....
 Beszéljen akármit
 A' hadügy-miniszter!

Petőfi Sándor.

A' zsidókról.

Inkább ki hagynám rántani a' nyelvemet, mint arra használnom, hogy véreimet, kiket eddig csak parasztnak csufoltak, kiket eddig csak úgy megkendeztek, most utóljára még én is rászedjem beszédemmel. De minthogy érzem igazságszeretetemet, hogy megcsalni nem akarok senkit, bátran szólok a' zsidókról, ám- bár soknak már a' zsidó szó sem tetszik, hát még ha pártját is fogják? Hagyján, nem akkor igazság az igazság, mikor senki sem tudja: azért mondjuk el az istenadtát teletorokkal.

Először is azt kérdezem, olyan ember-e a' zsidó, mint mi? Erre nagyon könnyű a' felelet, mert midőn isten a' teremtés munkájával foglalatoskodott, és fűvet fát, hegyet völgyet, folyót tavat, halakat madarakat, azaz: hogy már minden lelketlen dolgot megteremtett, nagy bölcsen azt gondolta, hogy mindezen teremtményeinek egy földi urát rendel, ki mindezen teremtményeknek hasznát vegye; tehát a' hatodik napon teremtette..... az embert! Már hogy az első ember magyar volt-e, német-e, tót-e, avagy talán zsidó? azt senki sem tudja: de elég az hozzá, hogy megteremtett az első ember Ádám, feleségével Éva asszonynyal együtt, kitől származunk mi mindannyian, akár magyarok vagyunk, akár pedig mások tótok, németek vagy zsidók legyenek? Sőt többet mondok, minthogy a' föld hátán nem csak fehér-színű ember van, hanem Afrikában fekete ember is van temérdek millió, és a' szentírásban az sincs benn, hogy az isten az első napon fehér embert teremtett-e, vagy feketét? utóbb is csak oda gondol az ember, hogy bizony csak Ádámtól származott a' fehér ember úgy mint a' fekete, továbbá a' többit is szinte kitalálná az ember, hogy magyarnak, németnek és zsidónak szinte csak Ádám volt az első apja, ha már az ur isten többet nem méltóztatott teremteni egy pár embernél.

Azt kiki tudja, ha nem mondanám is, hogy az ember az isten hasonlatosságára van terem-

ve, mert a' lelkünk hasonló az istenhez. Már a' mi testünket illeti, az különböző: kinek orra, kinek füle, vagy a' szeme formázott el, de azért a' lélekben meg van az isteni hasonlatosság, akármilyen legyen a' test, mellyben a' lélek van, melly igazabban a' léleknek a' tokja. Ha tehát az isten egyaránt ajándékozta meg az embert lélekkel, úgy az isten igazsága az emberek közt sem enged különbséget. Közös apánknak Ádámot, közös anyánknak Évát rendelvén, azt akarta, hogy mi istennek legokosabb teremtményei ösmerjük meg, hogy a' magyar szinte olyan ember, mint a' német, a' német szinte olyan és úgy ember, mint a' zsidó. A' magyar nem igen szerette ugyan a' németet, de azért soha sem tagadta, hogy a' német, ha haragszunk is rá, hogy ember? Ebből az következik, hogy sok magyar ember nem szereti a' zsidót, valamint eddig nem szerette a' németet, de azért azt sem tagadta meg, hogy a' zsidó is ember.

Illyen formán feleltünk azon kérdésre, hogy olyan ember-e a' zsidó, mint mi? felelet pedig az volt: hogy igen!

Az emberek nagyon felkapták ezt a' szót „egyenlőség”: pedig de kevésnek illik a' szájába! Hisz a' tizedik sem tudja, miben áll az egyenlőség? Ugy vannak ezen szóval, mint a' kis gyermek, ez is ha valamit megkaphat, szurkot, dohányt, beretvát, vagy akármit, legelőször is a' szájába veszi, mert nem tudja a' kis bogár, hogy mellyik mirevaló? s így magának kárt teszen vele.

Az egyenlőséget nem az emberek komponálták ki, hanem ez az istennek a' jó gondolata volt: mert nézzük meg a' gyermeket, mikor a' keserves világra születik, ha gróf, ha koldus, ha magyar, ha német, ha zsidó volt is apja anyja? de a' gyermek bizony csak olyan szegény módra néz ki, hogy még csak egy krajczárnyi rongyot sem hoz magával e' világra. És próbáljunk egy magyar, egy német, egy zsidó gyermeket, valamint egy gróf-fiút és egy koldus maradékot születésükkor úgy a' mint születtek ruha nélkül megnézni, valljon meglátszik-e raj-

tuk, mellyik zsidó, mellyik magyar, gróf avagy szegény koldusgyermek? ugy-e egyikén sem látszik meg? mert az isten egyenlökké teremtette őket! — 'S ha majd egykor eljön a' halálnak órája, mellytől sem magyar, sem német, sem zsidó, sem gróf, sem szegény nem szabadúlhat; midőn a' koporsó deszkái közt egyik úgy, mint a' másik elrothad és porrá válik, gondoljatok előre ezen időre, mert itt ismét láthatjátok az isten kezét, midőn a' csontokra vagy a' porra mutat, mintegy mondván: ember! ne bizd el magad embertársad felett, hisz én egyenlővé teremtettelek benneteket.

Ha józanul gondolkodunk, kitaláljuk, hogy az egyenlőség nem valami új módi, hanem isten gondolatja, mit az emberek sokáig hinni nem akartak.

Az emberek nem férték meg a' bőrükben, néhány száz ember ráfogta maga magára, hogy ő különb ember mint a' többi, talán némellyiknek az apja derék ember volt, azért most a' fia hetvenkedett, és nemesnek csufoltatta magát. Kigondoltak czifra titulusokat, mint herczeg, gróf, báró, és ezzel bolondították a' világot, és fent hordozták az orrukat, és uton utfélen megtagadták az egyenlőséget, pedig ők is csak annyit ettek, a' mennyivel jóllaktak, és a' szegény embert megvetették. Ráfogták, hogy a' nemes embert nem szabad megbotozni, hanem a' nemnemes annál többet kapott; ez volt az embertelenség, és az egyenlőség megtagadása!

Ha valaki szorgalma után meggazdagodik, vagy örökségképen nagy birtokot kap, ám áldja meg vele az isten, de azért ne bizza el magát, és embertársait ne vesse meg; mert a' szegénynek a' vére is olyan piros, mint a' gazdagé; mert a' gazdagnak is szinte úgy fáj a' szunyogcsipés, mint fáj a' szegénynek; és ha a' gazdag gyapjuzsákba varratná is be magát, ott is megtalálja a' halál, mint megtalálja a' szegényt roskadt gunyhójában.

Ugy érzem szavaimnak igazságát, mintha kanállal ettem volna, 's minthogy szavaimat nem is grófok hanem szegényebb emberek olvassák, maguk is érezhetik saját tapasztalásuk után, hogy

nagyon fáj az, midőn az ur a' szegényt megvetette!

De valamint nekünk fáj a' megvetés, szinte úgy fáj másoknak is, ha mi őket megvetjük; még az oktalan állat, például az eb, még az is észreveszi, ha gazdája haragos szemmel néz reá, 's mintegy elbusulva magát, huzódik a' sarok felé, tehát mennyivel jobban fájhat az saját embertársunknak, midőn őt illetlenül megvetjük?

Vagy nem láttuk, midőn a' zsidót a' höbögő gyermek is csúffal illeti? nem is természeti ösztönből, hanem a' csúfolodást a' vénebbektől korán eltanulta. Ki meri az Istent káromolni azért, hogy egy emberfajt teremtett, mellyet mi zsidónak nevezünk? vagy kinek nem jut eszébe, hogy Magyarországnak még Marciusban élt nyolcz millio ember, kit elég rosztól ostoba buta parasztnak neveztek? es ki meri azt hazudni, hogy e' parasztnak csufolt, és gúnyosan megkendeztetett népet az isten is gyaláznak teremtette volna? a' ki ezt mondaná, én volnék az első, ki belőle a' nyelvet kirántanám, ha bár a' béleig nyulnék is nyelve gyökereért! Az isten csak embert teremtett, nem pedig gróft vagy parasztot vagy zsidót.

Ha hiszünk még istenben, és hiszük, hogy isten az embert a' maga képére teremtette; úgy azt is hiszük, hogy legnagyobb véték a' zsidót megvetni, mert midőn megvetjük, meggyalázzuk a' teremtő istennek azon munkáját, mellyet a' maga hasonlatosságára teremtett.

Én nem akarok prókátoroskodni senki mellett, de érzem köteletségemet, hogy embertársaimat védelmezsem, kivált most midőn némelly dühös ember azon gondolatra is jött, hogy öljük meg a' zsidókat! Én jól megtanultam a' tiz parancsolatot, 's abban benn van, hogy ne ölj; 's ámbár nincs benne, hogy magyart ne ölj e', vagy németet? de az meg épen sehol sincs megengedve, hogy zsidót még is szabad ölni.

A' nap, hold, és a' csillagok minő szépen ragyognak minden emberre, és egyaránt minden emberre, magyarra, németre és zsidóra; de az emberek olly gyenge férgek, hogy egymást meg-

alázzák, megvetik, holott példát vehetnénk még az állatokról is, mert még a varju sem ássa ki a várju szemét.

Igaz sok kifogás van a zsidók ellen, de miért? mert ők is elváltak nyomva, mint el volt nyomva nyolcz millionyi jobbágy, kiről szinte azt mondák, hogy csak a formája ember?

Erről az elnyomatásról a jövő számban beszélek, midőn azt is megmondom, mi történjék a zsidókkal?

(Vége következik.)

Vas Gereben.

Az országgyűlésről.

Boszonkodva fogok a tudósításhoz, mert a követeknek egy része készakarva nyújtja az időt hosszú, unalmas beszédekkel, míg aztán a hazának ellenségei mindenfelől úgy nőnek, mint zápor után a gomba.

A katonaaállításról lévén a szó, most azon disputálnak, hogy magyarul vagy németül kommandirozzák-e a katonát?

Hogy jobban megértsük a dolgot, beszéljünk a régi katonaságról.

A legutóbbi katonaaállításakor állított embe-
reinket német szóval igazgatják, és olyan fe-
kefarku frakkban állítják ki, azonkívül pedig
jobbadán idegen nemzetségbeli tisztek paran-
csolnak nekik, kik magyarul csak annyit tanul-
nak meg, hogy a szegény katonának apját, a-
nyját vagy a szentjét összeszidhassák, ráadásul
pedig a legkisebb hibáért veretik, mint a ré-
pát. Az ilyen idegen fajta tiszt talán még az
édes anyjában már ellensége volt a magyarnak,
s minthogy kutyából soha sem válik szalonna,
ellenségünk marad nekünk az ilyen idegen faj-
egész az utolsó miatyánkig.

Tudjuk, olyan napokat érünk, melyben
mindenféle nemzet a szabadságért viaskodik, és
a hol a fejedelem talán szép szerével nem en-
gedne szabadságot, ott erőszakkal is elveszik,

így vették el a francziák, így van az olasz há-
ború, és így van a némettség is Bécsben, és
mi sem voltunk messze, mert a bécsiekre már
ágyuztatott egy királyi vérből való főherceg,
kit aztán a bécsiek meg is ütlegeltek! A ki-
rályok pedig nem igen szívesen engednek sza-
badságot a népeknek, és a hol lehet, katona-
ságot huszítanak a szegény nyomorgatott népre,
s ha erőt vehetnek, leölik a szabadság után
vágyó népet és megmarad a régi szolgaság.

Valóban elesdálkozik az ember, ha meg-
gondolja, hogy a katona saját vérünk, talán
testvérünk, vagy sok embernek édes fia, és
mégis kardot huz rokonaira, vagy rálő még az
édes apjára is? bizony nevetni való dolog,
de úgy van,.... és miért? mert idegen tiszt
parancsol neki, a kinek mihozzánk egy csepp
vonzódása sincs; továbbá a katonának a fejébe
verik hogy ő a császár embere, pedig a
manót azé, hanem az országé, tudniillik a mi-
énk, mert mi állítottuk ki, és nem csak hogy
kiállítottuk, hanem mai napig is mi tartjuk, és
ruházzuk!

De még czudarabb leczkét is kap a mi
katonánk, azt verik még a fejébe, hogy még
az édes apádat is öld meg, ha a tiszt
parancsolja! és az ilyen gagszagra ráfogják,
hogy ez katonai törvény, holott az isten
parancsolatja szerint tisztelnünk kell szülőinket,
hogy hosszú életűek lehessünk a földön, és
íme a katonai törvény félre dobja az isten törvé-
nyét, és a fiút apja ellen böszi fel. Ennek az
oka pedig az, midőn a katona fejébe vette,
hogy ő császár embere, a mi szinte gaz-
ság, mert a magyarnak nincsen császára,
hanem királya, — mikor tehát — a mint
mondám — az idegen fajta tiszt a király
neve helyett a császáret rálármázta, akkor
megesküdtetik arra, hogy csak a császárnak
és a tiszteknek engedelmeskedik!

Itt vigyázzunk a szóra! ezen esküben egy
betű sincs arról, hogy az ország törvényeinek
is engedelmeskedjék, holott erre kellene neki
megesküdnie, mert például a legújabb törvény-
nyekben van megírva a mi szabadságunk!

mellyet most a királynak újabb tanácsosai vissza akarnak venni a mi katonáink segítségével, s minthogy a mi katonánk azt hiszi, hogy ő egyedül a császár embere, és csak annak esküdött meg, nem pedig a mi törvényeink megtartására, tehát midőn a királyunk nevében a rossz tanácsosok a tiszteknek, ezek pedig a mi katonáinknak ellenünk, a mi szabadságunk elvételére parancsolatot adnak, akkor a katona nem esküdvén meg a mi törvényeink védelmére, nyugott lélekkel fog ránk puskát; mert hisz azt tanulta a katonai törvényben, hogy még az apádat is lőd agyon, ha a tiszted parancsolja.

Hogy tetszik olvasóinknak ez a gyöngyörűséges historia? nekem legalább nem tetszik, de hiszem, hogy másnak sem tetszik, kinek isten józan ész adott.

Elmondám millyen gyalázatos rámára huzták katonaságunkat, most elmondom azt is, mit akarnak a katonasággal, tudniillik azzal, melly most az olasz háborúban van.

Fájdalom temérdek ellenségünk van, legnagyobb ellenségeink pedig épen a királyunknak némelly rokonai, kik a királyt majd ide, majd oda rángatják és ellenünk akarnak feltüzelní, valamint a ráczokat is ugyan ezen rokonai a királynak huszították fel ellenünk. Akaratjuk pedig az, 1-ör hogy az ország pénzét megint újra Bécsben kaszszálgassák, számot pedig ne kelljen adniok; 2-ör pedig, hogy a katonaságnak is Bécsben az idegenek parancsoljanak.

Ugyan kérek minden józan eszű magyar embert, akarja-e, hogy az ország pénzét úgy trafikalják el számadás nélkül, mint azelőtt? és akar-e valaki olyan katonaságot, melly nem az ország törvényeinek, hanem holmi katonai törvénynek engedelmeskedik, a melly törvény az országéval ellenkezik? Ugy hiszem, ilyen ember egy sincs, azért a gyalázatos régi szolgaságot nem akarjuk, hanem pénzünk, katonánk saját magunknak, azaz törvényeinknek parancsolatja szerint fog rendeztetni, isten min-

ket úgy segítjen; de hogyan? megmondom azt is.

A királyunk néhány rokona, és a multkor elkergetett rossz tanácsadók pénzünket akarják kézre kaparni, és a katonaságot, — és pedig úgy, hogy olasz országban lévő katonáinkat ha az olasz háborúnak vége lesz, haza hozzák, és előbb a bécsi lakosokat rezegetik meg, ezután pedig a mi szabadságunkból akarják elvenni azt, a mi nekik tetszik, tudniillik, hogy a pénzünkről és katonáinkról ők rendelkezhessenek számadás nélkül. És azon jó hiszemben vannak, hogy miután a katonaság még olyan móresben él, hogy ha a tisztje parancsolja, még az apját is agyon lövi; tehát könnyű munka lesz minket saját embereinkkel legyözni.

Ez azután a gyalázatos gondolat, mellyet csak a pokolbeli sátán sughat, hogy fiu az apját és rokonát öldökölje; de ne féljünk, él még az isten!

Az országgyűlés megajánlotta a kétszáz ezer katonát, s ebből ötvenezeret most akarnak kiállítani. A hadi minister azt akarja, hogy az ujonnan állítandó ötvenezer katonát a régi katonai törvény alá adjuk, azaz németül komandirozzák német zászló alatt, és a mi még nagyobb gyalázat — frakkban járjanak, — az idegen tisztek parancsoljanak nekik, és a régi regementekbe menjenek, hol még minden ember azt a nótát fütyöli, hogy a tiszt parancsolatjára még az apját is agyon lövi!

De.... nagy számú országgyűlési követ erre nem akar ráállani, mondván — nem akarjuk gyilkosaink számát szaporítani, azért legyenek új regementek, legyen magyar ruha, magyar zászló, és a tisztek is legyenek magyarok.

Miért is adnánk katonáinkat a gyűlöletes idegen kéz alá? tán hogy mostaddig verjék őket bottal, míg kinjukban saját hazájukat hajtsák rabigába?

Még mindig erősen foly a vitatkozás, és hogy mi leend a határozat? megírom a jövő héten.

Vas Gereben.

Mi hír Budán?

A' ráczok bizonyosan leginkább érdeklik olvasóinkat, azért előlegesen is azokról írunk, tudniillik három helyen verték meg őket, nevezetesen Neusina, Szt. Tamás és Járek körül, azonban az általános megtámadás most van épen munkában.

Legközelebb rácz-foglyokat kísérnek a' komáromi várfogságba; a' mint képzelhető, a' rabok nagyon szomorúak.

Az Insbruckba küldött deputatio haza jött, egy ígéretét hozván a' királynak, hogy ha lehet, eljön hozzánk. Már csak megmondjuk biz' mink azt, hogy ez csak ígéret marad, mert a' királyt megint csak a' régi tanácsadói vezetgelik titkon. Jól van, jól, mi is meglátjuk ám, mi lakik a' ponyva alatt!

A' magyar pattantyús katonaság próbálót tartott, és bámulatra méltó ügyességgel löttek az ágyukból.

Igen sok levelet kaptunk, melylyekre csak a' jövő héten felelhetünk.

Vidéki hírek.

Adjon Isten jó napot szerkesztő uramnak!

No ugyan meglepett kigyelmed a' napokban bennünket, midőn ebből a' „Nép barátja” nevű szép konceptussal összeírt ujságából hét darabot küldeni tetszett bírákuraimékhoz; hogy azokat a' szegényebb sorsu polgártársaink is megolvashassák.

A' magyarok istene áldja meg ezért a' szíves jóakarataért kigyelmedet! De még az okat a' jó urakat is ám! kiknek kegyes gráciájából az ujságot mi szegény szőlős gazdák kapjuk. Isten fizesse meg kigyelmedek jóakarataját és tartsa meg kigyelmedek egészségét számos esztendőkre! —

Midőn a' notáriusunk bíró uram házánál, az egész becsületes gazdák uraméknak az ujságokat fölolvasta, igaz lelkünkre mondjuk, még a' könnyeink is potyogtak; elhihetik ám kigyelmedek.

Potyogtak pedig könnyeink egy oldalról örömlünkben, más oldalról meg fájdalomunkban, De hogyis ne hullottak volna örömkönyeink, midőn azt értettük belőle, hogy azok a' jó nemesuraimék, a' mult detán a' jobbágyoknak, örökre elengedték a' szolgálatot, vagyis: hogy végét szakasztották a' robotnak és a' dézsmának; és pedig úgy, hogy e' szíves gráciájokért, csak egy krajezárt sem követelnek rajtunk váltságfejében; hanem a' státus fogja nekik a' kárpotlást megfizetni.

No itt elakad a' nyelvünk, mint a' néma gyermeké s' alig tudunk szóhoz jutni, mellyel nemesuraiméknak és az egész státusnak, hozzánk viseltetett kegyes gráciájokat szépen megköszönhetnénk; mert elismerjük ám, mennyi sok áldozatot tettek miérettünk. Az isten áldja meg őket meresmerevén még halóföldjükben is, tartsa erőben egészségben, s' tegye őket szerencsésé jártokban keltőkben!

De hát mért hullattunk szomorukönyveket? Hát azért, mert notáriusunk azt is olvasta: hogy a' ráczok és horvátok ellenségeink lettek, és hogy már alföldi testvéreinket gyilkolni, jóságukat meg feldulni kezdték, irigylik tőlünk e' szép hazát és hogy szabad nép lettünk, s' azért bennünket — uram fia — e' magyar vérrel szerzett szülőföldünkről kiakarnak verni!

Hohó! nem addig van az, nem lesz abból semmi! Kettőn válik el a' vásár! Majd megmutatjuk nekik mi is, a' ki lelke van, hogy nem vagyunk ám gomba, hanem Attilának, ama híres istenostorának csöpentett mássai; azaz: szittyai vitézek!

Csak fegyvert nekünk, tudom istenem jajakor a' vadráczok bőrének! vagy tán biz azt gondolja kigyelmed, hogy mi csak amugy hasonlesve várjuk a' kutyafejű muszkákat? Majd hát, csak lesse a' muszka!

Megkövetjük kigyelmedet átozással, mi testestől lelkestől magyarok vagyunk ám! Nekünk hát készebbeknek kell lennünk vitézül meghalni édes hazánkért, mintsem durva vad ellenségeink rabigájába jutni!

Sajnálkodva olvastuk kigyelmed ujságában,

hogy némelly polgártársaink, az új dótára nem igen válogatták meg követnek való embereiket; hanem amolyan peccovics féleket küldöttek le Pestre, kik a népnek soh' se voltak ám jó barátjai, azok az emberek csak olyan bárány hörbe bujt farkasok! Megtiszteljük kigyelmedet mi jobban átnéztünk a szítán, mint némelly jámbor testvéreink, azért hát miránk ne tessék ám neheszkelkedni! Ugye bizony, kigyelmed is csak azt tartja, hogy a ki a kenyeret megsegéllette szegni, azt illik abból legislegelsőbb kinalni.

Mi — hálá a Magyarok istenének — Kálóczi Lajost, azt a népbárátot választottuk meg követünknek, áldott egy jó ember, olyan mint a falatkenyér. Kigyelmed is jól ismerheti? nagy magas sovány ember, mint a nótáriusunk! Az csak ám az ember! Őnem adta el magát pénzért annak a csunya tobakos orru német Metterniknek; hogy a kutya szántsa meg ezt a mi nagy ellenségünket! Kálóczi a miénk, mi pedig az övéi vagyunk!

Hát mit szól kigyelmed hozzá? *)

Mi bizunk, igen bizunk követünkben; de maga is megígérte, hogy bajainkat orvosolni fogja; mert mi bizony csak szegény szőlős gazdák vagyunk, rólunk pedig azt mondogatják, hogy eztán is a hajdu elhajt a robotba. Ispán urunk meg hogy kilenczedelni fogja mustunkat, ezt már, isten úgy segéljen, nem szeretnénk ám!

Mi úgy hisszük, és úgy fogjuk meg csekély konceztusunkkal a dolgot, hogy ez nem úgy lesz, a mint mondogatják; mert hogyan 's lehetne az, hogy a szegény szőlős gazdák, kik napszámmal keresik kenyerüket, a szabadság idejében is rabok legyenek, azaz: robotoljanak, kilenczedet adjanak csekély termésükből, füst-

*) Azt, hogy jól cselekedtek kigyelmedek.

Szerk.

pénzt fizessenek; holott a szessziós gazdák meg minden terhektől fölmentettek! Hiszen mi is csak a közösanyának gyermekei vagyunk! pedig azt nem teheti egy jó anya, hogy némally szülöttét kenyérrel, másokat meg korbácsal vendélgeljen! *)

No de azért — ne gondolja ám kigyelmed — hogy zúgolódnánk nyughatatlankodnánk, vagy hogy földesurunkon bosszút állanánk, jószágát prédálnánk, nem ezt nem tesszük! mert minden ember felebarátunk, és a mi több: testvérünk!

A mit magunknak nem szeretünk, mi sem tesszük azt másoknak! Hát nem jól gondolkodunk? Lássá kigyelmed, mi csak szegény együgyű emberek vagyunk, 's ha valamit jól nem értünk, tanácsot kérünk más okos embertől...

Mi tehát békében elvárjuk a jövőt és hisszük, hogy azon jó urak kik a dótán hazánk dolgában fáradoznak nem fogják ám feledni, hogy mi is testvéreik vagyunk, és a házának halálig védői! Éljenek a nép barátai!!...

Örömmel vettük kigyelmednek azon barátságos figyelmeztetését, hogy örömost kíván szükségünk esetében jó tanácsal szolgálni, köszönjük szépen e' barátságot, majd leszünk olyan bátrak, hogy a midőn böles tanácsára szükségünk lesz, megfogjuk kigyelmed házát keresni. Mostában ugyan nincsen egyéb bajunk, mint az, hogy sokat kell egreczéroznunk, 's e' miatt a téli kenyerünk keresésétől igen megfosztatunk; no de majd másképp lesz az. Most föl kell áldoznunk mindenünket, csak hogy édes hazánkat megmenthessük gonosz ellenségeink vad dühétől!!!

Ezeknek előadása után, kigyelmednek tapasztalt szives gráciájába ajánla magát a

Csanaki község.

*) Dolgozik már ezen tárgyban az országgyűlés.

Szerk.

Felelősszerkesztő: Vas Gereben. (Radákovich József.) Szerkesztőtárs: Arany János. Szerkesztői szálás: Pesten Uruteczában, b. Orczyházban, második emelet.